

[Rosing]

hvorimod der rundt omkring i verden faktisk er meget stor interesse for og et meget stort kendskab til Grønland, og jeg mener også, at disse ting må veje med i det forhold, vi har til hinanden. Grønland er faktisk ud over at være 52 gange større end Danmark et væsentligt bidrag til det danske rige.

Jeg vil tale lidt om sundhedsvæsenet, hvor der bliver skrevet meget, primært i de grønlandske aviser, om den utrolig dårlige forfatning, vores sundhedsvæsen befinder sig i. F.eks. er 10 ud af 37 lægestillinger ubesatte, og hvis man sætter det i forhold til Danmark og tænker sig, at en tredjedel af lægebehovet ikke var dækket her i Danmark, ville jeg nok tro, at der ville komme et vældigt ramaskrig.

Vi har ikke tradition for at råbe vældig meget op i Grønland, vi er vant til at finde os i de fleste ting, men det er klart, at det er ganske uholdbart. Derfor har vi også sagt, at medmindre regeringen og Folketinget er villige til at gøre en ekstra indsats for det grønlandske sundhedsvæsen, vil vi gerne overveje overtagelsestidspunktet for sundhedsvæsenet i Grønland.

Der er blevet sagt nydelige ting fra sundhedsministerens side om sundhedsvæsenet, og hvad regeringen agter at gøre ved sundhedsvæsenets forbedring, men foreløbig har vi ikke fået noget bud på, på hvilke områder man vil forbedre. Men helt sikkert må der sættes ind på personaleområdet og på serviceområdet. På sundhedsområdet sakker vi vældig langt bagud i forhold til Danmark, og jeg mener også, at Danmark internationalt ikke kan bære, at vi har et så nedslidt sundhedsvæsen, som vi har i Grønland.

I den forbindelse har vi også fra Grønlands side anmodet om, at vi kunne få bidrag til en AIDS-oplysning i Grønland. Den tidligere minister for Grønland, Tom Høyem, har sagt, at Grønland var specielt udsat som AIDS-område. Heldigvis er vi blevet nogenlunde forskånet for denne sygdom, men med de kræfter, der lægges i oplysningsarbejdet i Danmark, har vi meget svært ved at forstå, hvorfor man ikke fra dansk side også yder bistand, en hjælpende hånd, til det samme arbejde i Grønland som en del af riget.

Vi har fået at vide, at vi må tage af det beløb, som vi i øvrigt får til sundhedsområdet, og det vil sige, at vi yderligere udhuler de midler, som vi har til sundhedsområdet, der som sagt er i en frygtelig dårlig forfatning. Jeg vil derfor i det

nye år tage initiativ til, at vi presser på for at få ekstra midler til oplysning om AIDS.

Til energiministeren vil jeg godt sige – og det har jo også i høj grad potentielt noget med økonomi at gøre og med finanserne i Grønland – at vi ser meget frem til de møder, der skal være i det nye år om råstofforvaltningens placering og om hele spørgsmålet om undergrunden i Grønland, om indtægtsfordelingsprincippet, altså hvor meget Danmark skal have ud af olien eller mineralerne, hvis der er noget, og hvor meget Grønland skal have ud af det. Vi har den basale holdning, at undergrunden tilhører Grønland og grønlænderne, og at de indtægter, der måtte være i undergrunden, i ressourcerne i Grønland, skal tilfalde Grønland. Det er selvfølgelig en politisk forhandling, men vi ser meget frem til, at regeringen stiller sig positivt over for de synspunkter, vi har her, og vi er i hvert fald meget åbne over for at tale om disse ting.

Den generelle økonomiske situation i Grønland har været genstand for megen omtale, også i pressen hernede, også omtale af meget forskellig observans, lige fra det helt firkantede til det mere idérige, men ganske kort vil jeg sige, at vi selvfølgelig ikke har den tradition, som Folketinget har, som det danske samfund har, på disse store ansvarsområder, som vi har fået i løbet af de sidste 8 år. Vi har i modsætning til det danske samfund kun haft 8 år, sølle 8 år, til at begynde at lære parlamentarisme og lære at forvalte de områder med eget ansvar, så derfor er det ikke så underligt, hvis der en gang imellem bliver begået fejltagelser. Det er vist ikke for meget sagt, at der også en gang imellem her i salen bliver begået fejltagelser.

Generelt vil jeg sige, at vi i Grønland har et forholdsvis uplettet samfund, også økonomisk set, hvor vi selv står med ansvaret og også står med et ønske om øget ansvar for vore egne anliggender. Den måde, man ser det på hernede, fuldstændig udefra, er altså utrolig unuanceret, og jeg vil også håbe, at vi på det plan kan få lidt mere forståelse for hinanden.

Endelig sådan en lille uges tid før jul skete der det, at vi i går aftes under afstemningerne om ændringsforslagene til finanslovsforslaget vedtog med meget stort flertal her i salen at yde et bidrag til det miljøarbejde, som foregår i det arktiske område – selv om der i visse papirer har stået, at det er miljøarbejde i Antarktis; jeg skal gøre Tinget opmærksomt på, at Grønland